

grund för skyldighetens utgörande, likasom man funnit det vara betänkligt att öfverflytta hela byggnadsskyldigheten på staten.

Man må nu vara af hvilken åsigt som helst uti sistnämnda hänseenden, så lärer det skäligen böra befaras, att frågan icke blifver löst under den aldri närmaste tiden och innan ett eller annat likartadt, på jorden hvilande onus, såsom t. ex. vägbyggnadsskyldigheten, blifvit regleradt.

Vid sådant förhållande skulle, efter mitt förmenande, författningens ändamål mera allmänt lättare och hastigare vinnas och ytterligare åtskilliga af flera härader bestående domsagor kunna ordnas till ett eller två tingslag, om det allmänna lemnade bidrag till byggnadsskyldighetens fullgörande; och jag hemställer derföre:

att Riksdagen behagade ställa ett reservationsanslag af 100,000 kronor till Kongl. Maj:ts disposition, att, i den mån Kongl. Maj:t anser sådant lämpligt, utgå såsom bidrag till uppförande eller förändring af tingshus, arkiv samt rum för domare, nämnd och åklagare, i domsaga der Kongl. Förordningen den 17 Maj 1872 hädan-
 efter vinner tillämpning.

W. Stråle.

N:o 6.

Af Herr **Grafström**: *Om aflåtande af underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande ändring i gällande bestämmelse angående presterliga sysslors tillsättande.*

Föregående riksdag hade jag äran framställa ett förslag till förändring i de presterliga befordringslagarne. Jag utgick från den grundsatsen, att, då den rätt att kalla fjerde profpredikant, som tillkom vissa församlingar, icke rimligen kunde i längden förvägras alla, och då den sista återstoden af jus indigenatus, som ännu funnes kvar, eller presterskapets inskränkning till

sina stift i och för ansökningsrätt till lediga prestsysslor, ej heller allt framgent torde kunna bibehållas, man äfven borde tänka på att lemna större frihet i händerna på dem, som skulle uppsätta sjelfva förslagen, så att ej olägenheten af de objektiva grunder, efter hvilka förslagen nu skola upprättas, måtte ännu skarpare framträda, då ansökningsrätten blefve utsträckt och således hela korrektivet för ett odugligt förslag skulle läggas i församlingens rätt att kalla fjerde profpredikant. Jag framställde då den satsen, att från ingen synpunkt kan försvaras att *likartade* sysslor indelas i trenne klasser med *olika* kvalifikationer för förmånsrätt till uppförande å förslag inom hvarje klass, och att presterskapets rätt att vid prestmöten upp- och nedflytta pastoraten från den ena klassen till den andra, innebure i sjelfva verket en förklaring, att sysslan vore i första hand till för den sökandes rätt till befordran, men ej för församlingens verkliga behof. Jag var dock icke blind för att presterliga meriter kunna förvärfvas på tvenne vägar, den ena, fortsatta studiers, särskildt theologiska studiers eller den s. k. lärdomens väg, och den andra det oklandrade, prestliga, i församlingens tjänst fortsatta arbetets väg. Men jag ansåg, att dessa båda meriter, visserligen på olika vägar förvärfvade, men dock hvar för sig utmärkande en förtjenst, som kan af *hvarje* församling tillgodogöras, också borde på *hvarje* förslag göra sig gällande, hvarvid jag tänkte mig, att åt innehafvarne af dessa meriter skulle deras rätt bäst bevaras, om efter rent objektiva grunder tvenne af förslagsrummen skulle tillsättas, men att biskop och kapitel skulle hafva frihet att på förslagets första rum uppföra den, som med afseende på alla för handen varande kvalifikationer och den sökta sysslans särskilda behof dertill ansågs lämpligast. Mitt förslag afsåg således trenne förändringar, enligt min uppfattning innerligt förenade med hvarandra. Den första var att alla församlingar skulle ega rätt att kalla fjerde profpredikant; den andra att vid domkapitlens upprättande af förslag till presterliga sysslor i första rummet skulle uppföras den, som med afseende på personlig begåfning, väl vitsordad tjänstgöring och den sökta sysslans särskilda behof ansåges vara den mest lämpige, i andra rummet den bland de öfriga sökande, som bäst vitsordats med afseende på ådagalagd lärdom och i tredje rummet den bland de då kvarstående, som längst tiden i kyrkan tjänstgjort; och den tredje, att hvarje kompetent sökande skulle ega rätt att anmäla sig till hvilken inom riket ledig presterlig syssla som helst.

Den första föreslagna förändringen eller den, att alla församlingar skulle ega rätt att kalla fjerde profpredikant, antogs af Riksdagens båda kamrar.

Den andra föreslagna förändringen eller den om förslags upprättande antogs af Andra kammaren, men afslogs af den Första.

Den tredje föreslagna förändringen, eller den om utsträckt ansökningsrätt antogs likaledes af Andra kammaren men afslogs af den Första på mitt eget yrkande, emedan jag, då den nyss nämnda förändringen blifvit afslagen, ansåg att under sådana förhållanden stora olägenheter skulle uppstå genom utsträckning i ansökningsrätten.

Då jag vidare erinrar om, att den andra punkten i Första kammaren afslogs med 17 ja mot 36 nej och att således af kammarens 132 ledamöter endast 53 vore närvarande, torde jag ej sakna anledning att vid denna riksdag förnya min motion. Jag får därför vördsamt föreslå:

att Riksdagen måtte till Kongl. Maj:t afläta underdånig skrifvelse innefattande anhållan, det Kongl. Maj:t täcktes i grundlagsenlig ordning bereda en förändring af författningarne angående presterlig befordran i hufvudsaklig öfverensstämmelse med följande grunder i afseende på förslags upprättande:

1:o. Vid upprättande af förslag till lediga presterliga tjänster skall intet afseende fästas på den klassifikation af lägenheterna, som för andra ändamål kan anses vara behöflig, utan skall domkapitlet bland de kompetente sökande uppföra i första rummet på förslaget den, som med afseende på personlig begåfning, väl vitsordad tjänstgöring och den sökta sysslans särskilda behof anses vara den mest lämplige.

2:o. I andra rummet skall domkapitlet uppföra den bland de öfriga sökande, som bäst vitsordas med afseende på ådagalagd lärdom.

3:o. I tredje rummet skall domkapitlet uppföra den, som bland de då kvarstående sökande längsta tiden i kyrkan tjänstgjort.

4:o. Skulle, sedan det första förslagsrummet blifvit fylldt, bland de öfriga sökande icke någon anses innehafva sådan lärdom som kan berättiga honom till det andra förslagsrummet, så skall detta såsom det tredje upprättas med hänsyn till tjänsteålder;

äfvensom att Riksdagen måtte till Kongl. Maj:t afgifva underdånig skrifvelse innefattande anhållan, att Kongl. Maj:t täcktes bereda en sådan förändring i nu gällande lagstiftning för presterlig befordringsrätt, att presterlig syssla kan sökas af kompetent sökande, tillhörande hvilket stift som helst.

Om remiss till vederbörligt utskott får jag äran anhålla.
Stockholm den 21 Januari 1878.

Frith. Grafström.